

Третього світового
українського слова
на світі
американський сенат

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
4-0807
УНЦ: HEnderson 4-1016

PIK LXI. Ч. 165. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го СЕРПНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 27, 1954. No. 165. VOL. LXI.

ЗДА І НАДАЛІ ЗМАГАЮТЬ ДО МІЖНАРОДНОЇ АТОМОВОЇ СПІВПРАЦІ

ПРОСІДУЮТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ АТОМОВУ ЕНЕРГІЮ ДЛЯ МИРНИХ ЦІЛЕЙ І БЕЗ ЗГОДИ СОВЕТІВ

Вашингтон. — ЗДА вирішили продовжувати свої змагання до того, щоб дійти до порозуміння в справі міжнародної співпраці для використання атомової енергії навіть і тоді, коли на не погодяться Совети. Москва ігнорувала американську пропозицію в цій справі, яку склав президент Айзенгавер на Асамблеї Об'єднаних Наций минулого року. Москва домагалася, щоб перше заборонити використання атомової зброї на війні, а потім тільки тоді обговорювати справу міжнародного порозуміння в справі широкого використання атомової енергії. Тепер ЗДА рідуть переговори в справі мирного використання атомової енергії з Канадою, Англією і Бельгією, щоб усі сирівці, потрібні до продукції атомової енергії скласти до одного, атомового банку, і використовувати атомову енергію для мирних цілей. В Вашингтоні думають, що треба залишити місце в тій майбутній міжнародній агенції і для Советів, якщо вони змінять б свою думку і погодяться належати до неї. ЗДА на найближчій Асамблеї Об'єднаних Наций мають поінформувати всі держави про стан дотеперішніх заходів в цій справі. Державний секретар Джон Фостер Доллес недавно заявив, що совєтська відповідь була на 99 відсотків негативна. На сесії Об'єднаних Наций ЗДА мають також пропонувати новий, дещо змінений план міжнародної організації, яка контролювала б продукцію атомової енергії для мирного використання.

27 губернаторів закликають жертвувати на боротьбу проти поліо

Нью-Йорк, Н. Й. — Крайова Фондация для боротьби проти дитячого паралічу повідомляє, що губернатори 27 штатів закликають громадянство до посилення жертв на боротьбу проти цієї недуги. Вони заявляють, що в деяких штатах дитячий параліч поширюється, а фонди на його лікування вичерпуються. В штеті Тексас дитячий параліч дійшов до найвищого числа випадків.

Айзенгавер з Денверу започаткує будову фабрики коло Пітсбургу

Денвер, Колорадо. — В понеділок 6 вересня президент Айзенгавер із Денверу в штеті Колорадо за допомогою радіоактивної палички започаткує будову атомової фабрики коло Пітсбургу в Пенсильвенії. Поручаючи радіоактивну паличку, президент пустить в рух прилад, який в Пенсильвенії почне копати землю під фундаменти атомової фабрики, що працюватиме для мирних цілей ЗДА, а може і всього світу. Телевізійні стації одночасно будуть показувати президента Айзенгавера в Денвері, який виступить при цій нагоді з п'ятихвилинною промовою, а адмірал Луїс Стравас колом Пітсбургу, голову Комісії Атомової Енергії. Цю фабрику, будувати для уряду одна фірма в Пітсбургу.

Комісія не досліджуватиме фінансових транзакцій МекКарті

Вашингтон. — Голова шестичленної Сенатської Комісії, яка має розслідувати справу сенатора Джозефа МекКарті, сенатор Артур Воткінс заявив, що, на його думку, комісія не буде досліджувати фінансових операцій сенатора з Висконсину. Воткінс сказав, що його комісія вибрала п'ять головних обвинувачень, в справі яких знімаються сенатор Джозеф МекКарті 31 серпня цього року. Всі обвинувачення проти сен. МекКарті с 46, але комісія спочатку думас вести переслухання в справі 13 обвинувачень, які об'єднані в такі п'ять пунктів: 1. образа Сенату сен. МекКарті, який не хотів зізнаватися в справі податків на сенатській комісії. 2. Заохочування сенатором МекКарті державних урядовців до лояльності присяги і порушування закону. 3. Отримання сенатором МекКарті секретного документу з архіву армії. 4. Зневага МекКарті деяких сенаторів. 5. Справа генерала Ралфа Фіккера, якого сенатор Мек Карті образив під час переслухання в Сенаті. — Скарги проти сенатора МекКарті внесли такі три сенатори: демократ Дж. В. Фулбрайт, незалежний сенатор Бейн Морс і республіканець Ралф Е. Фландерс.

В АМЕРИЦІ

- Команда Летунства думас вести обов'язкове пошукування для летунів, які повинні літати рукою, а не на літавінці, але й в публічних місцях. Це прийняття скасовано 1948 року. Морська піхота і фльота ніколи не касували цього прийняття.
- Сенатор Ралф Фландерс передчасно закінчив свій виступ в Англії, бо не міг звести тамешної слухотної погоди, а також не міг довідатися з англієцьких часописів про те, що діється в Америці.
- Світова Рада Церков на своїх зборах в Ієнстоні, Іллі, прибрала нових шістьох своїх членів, а тому числі двох із ЗДА: протестантського єпископа з Нью-Йорку Генрі Кнокса, архієпископа Православної Східної Церкви з Нью-Йорку Міхаїла, отця Джана Вейлла з Шотландії, єпископа Санте Уберта Варбріє з Буенос-Айресу, митрополита Тому Юганона (Сирійська Церква в Індії) і євангелічного єпископа
- Ф. К. Отта Дібелюса з Верлону.
- Президент Айзенгавер підписав закон, згідно з яким 14 італійських територій дозволяють на постійній побут в цій країні. Ці території вже працюють в семінарах свого чину в штеттах Нью-Йорк, Каліфорнія і Огайо.
- Нурці морської піхоти цієї осені шукатимуть в океані коло Оукленду в Каліфорнії 30,000,000 доларів в золоті, які 1888 року пішли на дію з залатими американським кораблем "Сіті оф Честер". Цей корабель затонув внаслідок удару з англієцьким паровиком "Ошенік".
- Памі Еліот Рувелт дивується, як мі президент Айзенгавер поручати виборцям голосувати за республіканця Джозефа Міка, який кандидат проти демократичного сенатора Пола Г. Дагласа. Памі Рувелт пише, що демократ Даглес більше разів голосував за конгресисти Айзенгавера, як за республіканця Мік.

Комуністичні заворушення в Бразилії

Ріо де Жанейро. — В столиці Бразилії і в деяких інших містах продовжувалися заворушення з зв'язку з самозванством бразильського президента Бетулія Варгаса. Ці заворушення мають проти-американський характер, хоч і покійний президент Варгас і його наступник Кафе відносилися приязно до ЗДА. З того виходить, що цими заворушеннями керують комуністи, яких партія була заборонена за урядування Варгаса, але вони не були переслідуювані. Теперішній президент гостріше виступає проти комуністів. Похорон Варгаса відбувся без релігійних Богослужб, хоч він був католиком, та кардинал з Ріо де Жанейро заявив, що не можна його хоронити з релігійними Богослужбами, бо він поповнив самогубство. Тіло Варгаса відвезено літаком до його родинного міста. Родина відмовилася користатися з державних літаків, і тіло покійного відвезено приватним літаком.

Згинув найкращий американський летун

Мюркок, Каліфорнія. — В Драї. Тіло пілота знайдене пів милі від розбитої машини. Парашут був невідчине-ний, бо, мабуть, пілот летів дуже низько і не міг скористатися парашутом. Перед катастрофою капітан МекКоннелл повідомляв команду, що втратив контроль над машиною. Він дістав наказ висмикнути з машини. Покищо немає подробиць про цю катастрофу. Окрема комісія має дослідити причину катастрофи летунської бази на пустині коло озера Роджерс.

Не зараз почне діяти протикомуністичний закон

Вашингтон. — Хоч відповідні агенції вивчають проти-комуністичний закон, підписаний президентом Айзенгавером, то знавці заявляють, що в багатьох пунктах він не зможе негайно діяти. Ще найважливіше департамент справедливості зможе застосувати цей закон проти робітничих спілок, опанованих комуністами або їхніми повелителями. І хоч департамент справедливості знає про мотиви такі спілки, але і проти них почне діяти через кілька місяців, поки не підготують потрібних матеріалів.

Число старших людей, які працюють, зменшується

Вашингтон. — Федеральне Бюро Резерв повідомляє, що число старших людей, які працюють, постійно зменшується. Зменшується і число тих робітників, які ще не досягли 20 років. Також менше робітників із цих двох категорій голосить до праці. Зменшення числа робітників у віці понад 65 років пояснюють тим, що багато з них користуються з федеральної або приватної пенсії. Але не можна пояснити, чому зменшується число робітників нижче 20 років. Важко знайти пояснення цього явища, але й тому, що число за-труднених в цій країні стабілізується, починаючи з весни цього року, і немає збільшення числа безробітних. Бюро Резерв додає, що в половині цього року працювало 59 відсотків осіб у віці, в якому люди повинні працювати. Це такий самий відсоток, який був чотири роки тому, але число робітників повинно збільшитися внаслідок приросту населення. Число збільшилося до праці людей впродовж чотирьох років, від вибуху війни в Кореї, збільшилося на 2,500,000, і повинно становити тепер коло 68 мільйонів. Але число затруднених в липні цього року вносило тільки коло 62 мільйонів, — лише на пів мільйона більше як у липні 1950 року. В числі 68 мільйонів збільшилося до праці людей знаходяться й ті всі, які відбивають військову службу, але ця обставина не виправдовує факту, що не працюють всі ті, що на основі свого віку повинні б працювати, навіть і тоді, коли від числа збільшилося до праці відтягнути ще й число безробітних.

Звіт комісії для дослідів комуністичної агресії в конгресовому рекорді

Вашингтон. — У Конгресовому Рекорді з 9 серпня 1954 р. широко втягнене згадлення голови Окремої Комісії для дослідів комуністичної агресії, конгресмена Чарльза Керстена з Висконсину, і згадлення інших членів тої комісії, як також голоси з дискусії. Заголовок до того конгресового протоколярного запису звучить: "Комісія для дослідів комуністичної агресії проти Польщі, Мадярщини, Чехословаччини, Болгарії, Румунії, Литви, Латвії, Естонії, Албанії, Росії, України, Білорусії й інших неросійських народів ЗСРСР". Розпочинаючи своє дослідження про переслухання, що їх названа Конгресова Комісія перенесла в ЗДА, Англії й Німеччині, конгресмен Ч. Керстен змалював зараз на аступі, яких способів вживають більшовики, щоб показати світові відносини і життя в Совєтському Союзі не такими, як вони в дійсності с, а виідеалізовано і представлено цинічно, невірною, зовсім фальшивою. Конгресмен Керстен наводить згадлення одного зі свідків в Мюнхені, як більшовики "показували" Совєтський Союз чільному французькому політику, кількакратному прем'єрові і голові французького парламенту Едуардові Еррію. Він приїхав був в СРСР якраз під час страшного голоду в Україні, який — казав Керстен — скоївся 6 до 7 мільйонів жертв. Французького гостя зазвали на Україну і показували йому фронтион новопомальованих домів. А зараз позаду тих домів, у страшних норах, жили як звірять, голодували й з голоду вмирали люди, відділені кордоном поліції від світу. Ерію бачив криміналістів повні харчів і спеціально замовляючи людей, які "вільно" купували харчі. А після свого поверну до Франції Ерію проголо-

МЕНДЕС-ФРАНС ПІДГОТОВЛЯЄ НОВИЙ ПЛАН НА МІСЦЕ ПАКТУ ОБОРОННОЇ СПІЛЬНОТІ

Париж. — Французький прем'єр Мендес-Франс, рахуючись з тим, що західний пакт Оборонної Спільноти буде, по всій імовірності, відкритий в найближчому тижні французьким парламентом, підготував проєкт нового пакту, що мав би заступити його. Мендес-Франс — за часосиними вістками — планує передусім дістати згоду французького уряду, щоб прилучитися до англо-американської акції негайного призначення Західної Німеччини суверенітету, яка — за тек званням мирним договором в Бонні — була узалежнена від переведення ратифікації пакту Оборонної Спільноти всіма шістьма державами — сигнатарями. Після того Мендес-Франс буде старатися скликати конференцію семи держав — всіх тих, що були учасниками Брюссельської конференції в Англії. Він хотів би заступити Європейську Спільноту, що складалася з шести держав

Аденауер закликає соціалістів до співпраці

Бонн. — Західно-німецький канцлер Аденауер звернувся до лідера соціал-демократичної партії Еріха Олленгауера обмірковувати спільно нову ситуацію, яка настала б, коли б французький парламент відмовився ратифікувати західний пакт Оборонної Спільноти. Цим своїм кроком Аденауер — пишуть часосинні коментари — підкреслює, що невіддача пакту Оборонної Спільноти вимагатиме від Західної Німеччини такої ролі, як закордонної політики, яка мусить мати згоду буквально всього народу. З свого боку Олленгауер, стримавшись від атакуювання уряду Аденауера і його закордонної політики, заявив, що коли Франція відмовиться лаяно від співпраці з Німеччиною, тоді Західна Німеччина мусить передусім це раз переіти, чи можна осигнати від Советів об'єднання всієї німецької території на засадах миру і безпеки. Тому він пропонує відбутися до однієї міжнародної конференції у справі Німеччини, яка мусить мати згоду

Не тільки фльота, але й летунство боронитимуть Формозу

Токіо. — Якщо комуністи дійсно спробують заатакувати Формозу, то вони будуть страшенно побиті, — заявив один високий американський старшина у Токіо, що його прізвища не подає американська преса. Він звернувся увагу, що не тільки 7-ма американська фльота, але фактично всі морські й летунські сили, що ними розпоряджає Америка, могли б бути заан-

Англієцький Етлі й грецький Атлей

Кенберра, Австралія. — Колишній англійський прем'єр Етлі подібний до Атлея з грецької історії, переплітаної міфами, — сказав в австралійському парламенті член правого крила Партії Праці, Мюлленс. Грецький Атлей, мовляв, сидів із Філіпом Македонським і пив із ним вино тоді, коли македонські війська стояли перед воротами Атен. Атлей дивився крізь

порожню чарку і прийшов до переконання, що справа не с це дуже погані. "Тому він не чув ні криків торгуювачів, ані зойків виражачих та уявлялись". Побут англійської парламентарної групи в комуністичному Китаї й Пейкетування в Москві й Пейкінгу викликають шораз більше голосів невдоволення в британській імперії — твердять американські газети.

сив був, що він не бачив ні якого голоду в Україні і житті там зовсім нормальне. В Совєтському Союзі с містечка в цілості заселені акторами для показу чужинцям. Так само в Мадярщині закрито 3,000 церковних шкіл, але залишено 7 і з отих сім робітничих безцілених світлин для пропагандяних видань, на доказ, що в Мадярщині нема ніякого обмеження для Церкв і церковної освіти. На такий приклад конгресмен Керстен спирає своє твердження про особливе документне значення згадань, що їх збирала його комісія, бо всі ті люди, що знавалися перед коїм, місією в Америці, Англії й Німеччині, а було їх разом 165 осіб, це були живі свідки того, про що вони говорили: всі вони там жили і те, про що говорили, самі переживали. Цілість цих згадань виявляється пізніше окремою книжкою. Конгресмен Керстен навів найбільш драстичні приклади, зарховаючи до них масаку у Вінніці, де розкопано могилу з поверх 10,000 трупами; свідки зізнали,

СТІВЕНСОН ПІДДЕРЖУЄ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ АЙЗЕНГАВЕРА

ЛІДЕР АМЕРИКАНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИВ ПОРУЧАЄ МЕНДЕС-ФРАНСОВІ ПРИЙНЯТИ ПАКТ ОБОРОННОЇ СПІЛЬНОТІ

Париж. — Французький прем'єр П'єр Мендес-Франс дістав листа від невіданого кандидата на президента в останніх виборах, Адлея Стівенсона, який по всій імовірності, буде демократичним кандидатом також у найближчих президентських виборах у 1956 році. У своєму листі Адлей Стівенсон поручає французькому прем'єрові прийняти західний пакт Оборонної Спільноти, запевняючи його, що американський нарід, однак, демократичний, як демократи, стоїть одностайно за названням пактом. Докладного тексту того листа не проголошено. Сам факт його вислання розкрив А. Стівенсон, але він заявив, що це справа французького прем'єра, чи він захоче того листа оприлюднити. Лист був висланий безпосередньо перед Брюссельською конференцією. Стівенсон підкреслює, що він писав до Мендес-Франса, як свого "добро-

Італія боїться наслідків відкинення пакту Оборонної Спільноти

Рим. — Італійський прем'єр Маріо Шельба, користуючись з того, що американська амбасадорка Клер Бут Лус відвідала його, щоб скласти на його руки свідчення з приводу смерті Альвіда де Гаєрпери, висловив острах італійського уряду перед негативним висловленням від Італії від заломання цілої концепції європейської спільноти, коли Франція відкине західно-оборонний пакт. Італія, заявив італійський прем'єр, з надміром свого населення і басадоркою, італійський прем'єр поїхав до президента Італії Інавді.

Мао Тсе-тунг пропонує англійцям союз проти ЗДА

Пейпінг. — Найвищий достойник комуністичного Китаю, що його китайські комуністи порівнюють з Леніном, Мао Тсе-тунг, прийнявши колишнього англійського прем'єра Етлі, як першого чужинця, що його допустива перед своє обличчя, на 3-годинний розмові, запропонував йому, щоб Англія відмовилася від політики тісного військово-політичного союзу з 3-їм відділенням Державами, а замінила її союзом із "народними демократіями". Конкретно, Мао Тсе-тунг звернувся до Клементя Етлі, в якому він вбачав майбутнього прем'єра Англії, щоб той підтримав політику "народних демократій" в таких трьох точках: 1) щоб 7-ма американська фльота забрала геть із китайських вод, де вона охороняє Формозу, 2) щоб ЗДА негайно припинили озброювання Японії, і 3) негайно відмовитися від усіх пільг озброєння Західної Німеччини. Ко м у н істичний Китай, заявив Мао Тсе-тунг, не мав і не має ніяких агресивних планів і хоче тільки спокою і миру. Англія, мовляв, повинна укласти пакт безпеки для Далекого Сходу разом з Індією, Індонезією, Бурмою, Цейлоном і комуністичним Китаєм, а не приєднати до пакту, що його приготував Вашингтон. Коментуючи ці претенсії Мао Тсе-тунга щодо англійців, американська преса стверджує, що комуно-китайський союз просто хоче, щоб Англія (як і кожна інша вільна країна світу) зреклася своєї суверенної політики і підпорядкувалася цілком комуністичній політиці — з комуністичними цілями.

В СВІТІ

- Англієцький воєнний літак мав розбитися, коли, приземлюючись на летовищі в Ремфрі в Шотландії, попав в гущу морських мев. Літак убив коло 300 мев, але пілот ледве зміг опанувати машину, бо лобні мени врізалися в триби мотора.
- У фабриці штучних повітря в Бомбей в Індії вибухла пожежа наслідком необережного використання цигарки. Стався вибух, в якому згинуло 14 робітників, а багато інших ранено.
- Конгрес Міжнародної Федерації Аморитів Атлетів рішив у Берні, в Швейцарії, прийняти комуністичний Китай, як повноправного члена Федерації. Після того, як делегати СРСР і Англії промовляли за прийняттям комуністичного Китаю — велика більшість підтримала їх висок, включно з американським делегатом. Зате всім голосами проти голосів комуністичного блоку рішено не прийняти Східної Німеччини.
- Малеков, Хрустов і Молотов виїхали на лінійній фелі на Чорне Море. Ворошилов, "президент" совєтської республіки, як голова Президії Верховного Совету, с також поза Москвою. Малеков заступає маршала Вуглани, перший віце-прем'єр і міністер оборони. У Москві с ще й інші віце-прем'єри — Кагановіч, Сабуров і Періукін, ба Миконі також на феліях.
- Найближче плаєтунське Джемборі — з'їзд світового скатингів — відбудеться в дніях від 18 до 28 серпня 1955 року в Ніагара Фолс, по канадській боці в штеті Онтаріо. Разом із Джемборі відбудуться наради скатингового "парламенту", до якого кожна країна із скатинговою організацією має право вислати по 6 делегатів.
- Рентки голландського літака, що з невідомої причини впав в море, при гарній погоді, за 17 миль від берегів Голландії, куди летів з Нью-Йорку, знайдено на 65 стій під поверхнею моря. Знайти місце катастрофи обіцяли кінці внутрішнього авіаперевезення летунської кабінки, що плавали по морі. З 21 особи, що згинули, знайшли пошкоджені труп тільки 5-літнього хлопчика.

Ярослав Горган

ПОКРАЩАННЯ СИТУАЦІЇ

Люблю їздити на наш ю-
йоркський „дани-тан“, до
приятеля Богдана, щоб наго-
воритися. Само собою не про
„джази“, не про „шани“ та
„бизнеси“, а так, щоб справді
наговоритися та відпочити
духом.

Одного разу говорили ми з
Богданом про Платона.

— А чи ти, друже, пови-
рши мені, що я насправді
зрозумів Платона щодо під-
час нашої битви під Бро-
дами? — сказав Богдан, при-
курюючи цигарку.

Річ зрозуміла, що після
таких слів приятеля мав я
причину здивуватися.

Але Богдан глянув на мене
та тільки всміхнувся. А в
нього, треба знати, оця усмі-
шка дуже особлива. Як
галицький він на вас та як усмі-
хався до вас оцією своєю
усмішкою, тоді ви, що б він
при цьому не сказав, мусите
вирішити йому. Оці його добрі,
ясні очі та оця його тепла,
щира усмішка відразу пере-
конують вас, що воно справді
такі, як і не інакше, му-
силь бути, як він каже.

Богдан помовчав хвилину
і говорив далі:

— Так, тоді, після отого
пам'ятного дня, як нам під
вогнами горіла земля, а згорі
листва на нас стелалася, а ви
вперше зрозуміли, що уяв-
лення бувало іноді в житті
важливіше, як дійсність!

Богдан затягнувся димом
цигарки та, окутавшись си-
нявою димом, став розгортати
сторінки минулих днів.

— Так, було це тоді, як
пекло стояло на землі, а са-
тана реготався у вічі люди-
ни. Ми знали, що ми були
окружені, що ворог десятиро-
чисельніший та сильніший
від нас, що наше положення
безвихідне. В нормальних во-
єнних обставинах, у війні з
нормальним противником ко-
жен розумний воляк кидає в
такій ситуації зброю та під-
дається. Але ми не могли, не
сміли так думати! Бо ми ма-
ли до діла не з звичайним
противником! Ні! Проти нас
стояла дика, сибірська бес-
тя, для якої жадні воєнні
закони не змалювали! Вони
вбивали! Тому в кожного з
нас була тільки одна дум-
ка, тільки одне бажання: від-
дати своє життя за можливо
найвищу ціну!

Ти певно читав Мосейдзеву
„Людину покірну“ і напевне
пригадуєш собі звітність
смерть інженера Коллера. І в
мене тоді теж подібно було
на думці. — Отак — дума-

лось мені — як не буде вже
можна ніяк боронитися, так
бодай копати б бандита чо-
ботом прямо в його осоруж-
ня, азійський, пинку.

Ми йшли малими групами
від села Почапи через вели-
чезний лан сіпільний пшениці.
Ех, що це за пшениця була!
Такого гарного, повного, на-
литого колосся, як те, що
золотилося тоді кругом нас,
я, здається, ще зроду не ба-
чу! Та й не диво! Жнива ж
були!.. Так, це була оця
наша рідна, чудова, золота
пшениця! Наш святий хліб!
І за них шло тепер оце
страшне життя... І під грім
гармат, під торкотіння ку-
леметів пригадався мені вірш
Малайнока: „Що ж, хай з
кров'ю мішається порох від-
вічних шляхів землі, але па-
м'ятиме ворог, як топтати
твої ковері, але пам'ятиме
живий, що то с парча пше-
ниці...“

Так, нам тоді не залиша-
лось ніщо інше, як тільки
зробити все можливе, щоб во-
рог довго пам'ятав ціну цієї
пшениці! Нашою ціллю тоді
було, що темною смугою ви-
дні перед нами на противле-
них горбах. Це не значить,
що ми прямували до нього
тому, що він був вільний від
ворога. Ні, завітало, з-поміж
гущи дерев, теж сипалися на
нас стріли. Але в цьому місці
ворожий перестень був най-
тоніший, і туди було найле-
гше пробитися з окруження.

Але, щоб дістатися до цього
лісу, нам треба було пере-
йти через доволі велику сіно-
жат та шосейний і залізнич-
ний шляхи, що крутими зми-
ками вились поміж сіножат
та лісом. І тоді відтак, ко-
сінжати та шляхи, були
найнебезпечніші для перехо-
ду. Ворог бачив там усе, як
на долоні, і скритися перед
його оком не було де. На
сіножати стояло кільканад-
цять колючих сіна, але на
них сипався нагустіший во-
рожий вогонь, як тільки
хтось пробував під ними
скритися. Деякі з них вже
горіло.

Ми, тобто ті, що стояли ще
в пшениці та були захитані
перед оком ворога, бачили,
як кричалися і гнали на-
ші брати і не могли їм допо-
могти. І це було жалюгідне
почуття! Мати зброю в руках
і не могли з неї скористати!
Усе залежало тут від шаста:
проскочити, або впадеш на
ці сіножати!

У найбільшій віддалі най-
більше дошкочували нам во-
рожий скоростріл, що стояв

на малому, вкритому кущами
горбку по правому боці від
нас. Як тільки якась наша
група виходила з пшениці, то-
ді він відпав її своїм торхо-
котінням.

Стрілянина в лісі посилю-
валася з кожною хвилиною.
Це наші хлопці, що щастливо
проскочили туди, справля-
лися з ворогом. Вони були
щасливі. Вони мали ворога
перед собою і могли з ним
битися. А перед нами лежало
ще пекельна сіножат.

Нараз стрілянина втихла,
а зліва, від дороги, дася
чуті гуркіт моторів. Я і мої
чотири товариші, що стояли
разом зі мною, мимолі гля-
нули туди і побачили дві не-
мількі автомашини, що ско-
рим темпом посувалися шля-
хом в напрямі фронтової лі-
нії. В нас вступив дух ба-
дюрости.

— Панове — сказав я до
своїх хлопців — ситуація му-
діла поправитися, як німі
тільки самими автомашинами
отак певно вперли себе!

Мені й на думку не могло
тоді прийти, що тими автома-
ши німецький генерал з свої-
ми штабом до більшешви-
ць, щоб перегорювати з ними
прозду свої частини. Про-
че довідався ми аж пізніше,
як вирвалися вже з цього пе-
кельного перстеня. Тоді оте
уявлення „покращення по-
ложень“ було для нас дійс-
ністю! Використовуючи кіль-
какхвилинний спокій, кіль-
кадцять груп наших хлопців
проскочили швидко сіножа-
ти та обидва шляхи і скри-
лися у гущавині лісу, де зно-
ву почалась палба. На звук
стріли в лісі заговорили зна-
йти скоростріли та гранато-
мети, а наш „Банька“ справ-
но знову грав на своєму „Мак-
симі“, аж курява йшла. По-
чалось знову оте пекло, що й
раніше було. Але для нас
„ситуація була краща“...

І під впливом цього сві-
жого духа бадюрости мені
нагло забалося, щоб і ми
теж якось чинно причинили-
ся до цієї кращої зміни по-
ложень. Я глянув на своїх
хлопців та, вказуючи на кон-
голови на ворожий скорос-
стріл, сказав:

— Панове, товариші, хто
охочий піти зі мною заткати
морду оцімусь собакомусь
сінжати?

На це догодилися усі мої
хлопці. Ми добули з-за по-
яса рушні гранати і, оперу-
ючи хильцем, а пізніше позова-
ючи „галючим ходом“, стали під-
крадатися під горбок, де сто-
яв ворожий скоростріл. Як
підповзли ми до коріння, що
акривало верх горба, а дав
знак рукою і через деякі хви-
лини п'ять булавок, як

переробки. Збірка ця написа-
на в 1895 році, під впливами
тяжких душевних болів, що
їх довелося пережити посто-
яно. „Посилаю її з півночі до
рідиного краю. Гірше подумав-
ти, а це гірше було б наму-
чене серце: знайдуться люд-
ці, що й без нас „о панци-
ри“ обдубуть“. Коли б серед
моїх хворих зойків щира
юнацька душа відшукала
для себе часом і дещо втіш-
ного та відрадного, — з мене
було б достатньо. Так пише
Григоренко в передмові до
цієї збірки.

Третя збірка „Кобзар“ —
співні й переспіви П. Граба-
тор, 102, появилася у Черні-
гові в 1898 році, заходами
Вориса Григоренка. Більшість
в ній це оригінальні твори
поета, але є в ній також де-
які переспіви-переробки. В
лісті до Григоренка писав він:
„Вірші я пильнішою вистру-
гував, та не знаю чи догодив
тим вистругуванням цензури;
з того самого погляду помі-
стив і вірші зовсім нічміні —
про кохання та поцілунок. —
може ці „поаведники“ спа-
суть увесь збірник?“

Ці три збірки — це біль-
шість оригінальних творів
поета, що були друковані ще
за його життя. Великий збір-
ник поезій залишився в ру-
кописі, що сьогодні має збе-
ригатися в Бібліотеці Акаде-
мії Наук УРСР.

Крім цього появилася ще
кілька збірок різноманітних
переспіви і переробок з чужих
літератур. В 1894 році, у
Львові появилася „Твори Іва-
на Сурика“. В 1895 році, у
Львові появилася збірка пе-
реробок „З чужого поля“;
в 1897 році, також у Львові,
по появилася збірка „Доля“;
в 1898 році поема „Хом Ба-
лай“ переспів з Роберта
Бернса, появилася в Черні-
гові заходами Григоренка; в
1899 році була готова до дру-
ку збірка переробок „Хвиля“ —
різні народні переспіви

на малому, вкритому кущами
горбку по правому боці від
нас. Як тільки якась наша
група виходила з пшениці, то-
ді він відпав її своїм торхо-
котінням.

Стрілянина в лісі посилю-
валася з кожною хвилиною.
Це наші хлопці, що щастливо
проскочили туди, справля-
лися з ворогом. Вони були
щасливі. Вони мали ворога
перед собою і могли з ним
битися. А перед нами лежало
ще пекельна сіножат.

Нараз стрілянина втихла,
а зліва, від дороги, дася
чуті гуркіт моторів. Я і мої
чотири товариші, що стояли
разом зі мною, мимолі гля-
нули туди і побачили дві не-
мількі автомашини, що ско-
рим темпом посувалися шля-
хом в напрямі фронтової лі-
нії. В нас вступив дух ба-
дюрости.

— Панове — сказав я до
своїх хлопців — ситуація му-
діла поправитися, як німі
тільки самими автомашинами
отак певно вперли себе!

Мені й на думку не могло
тоді прийти, що тими автома-
ши німецький генерал з свої-
ми штабом до більшешви-
ць, щоб перегорювати з ними
прозду свої частини. Про-
че довідався ми аж пізніше,
як вирвалися вже з цього пе-
кельного перстеня. Тоді оте
уявлення „покращення по-
ложень“ було для нас дійс-
ністю! Використовуючи кіль-
какхвилинний спокій, кіль-
кадцять груп наших хлопців
проскочили швидко сіножа-
ти та обидва шляхи і скри-
лися у гущавині лісу, де зно-
ву почалась палба. На звук
стріли в лісі заговорили зна-
йти скоростріли та гранато-
мети, а наш „Банька“ справ-
но знову грав на своєму „Мак-
симі“, аж курява йшла. По-
чалось знову оте пекло, що й
раніше було. Але для нас
„ситуація була краща“...

І під впливом цього сві-
жого духа бадюрости мені
нагло забалося, щоб і ми
теж якось чинно причинили-
ся до цієї кращої зміни по-
ложень. Я глянув на своїх
хлопців та, вказуючи на кон-
голови на ворожий скорос-
стріл, сказав:

— Панове, товариші, хто
охочий піти зі мною заткати
морду оцімусь собакомусь
сінжати?

На це догодилися усі мої
хлопці. Ми добули з-за по-
яса рушні гранати і, оперу-
ючи хильцем, а пізніше позова-
ючи „галючим ходом“, стали під-
крадатися під горбок, де сто-
яв ворожий скоростріл. Як
підповзли ми до коріння, що
акривало верх горба, а дав
знак рукою і через деякі хви-
лини п'ять булавок, як

переробки. Збірка ця написа-
на в 1895 році, під впливами
тяжких душевних болів, що
їх довелося пережити посто-
яно. „Посилаю її з півночі до
рідиного краю. Гірше подумав-
ти, а це гірше було б наму-
чене серце: знайдуться люд-
ці, що й без нас „о панци-
ри“ обдубуть“. Коли б серед
моїх хворих зойків щира
юнацька душа відшукала
для себе часом і дещо втіш-
ного та відрадного, — з мене
було б достатньо. Так пише
Григоренко в передмові до
цієї збірки.

Третя збірка „Кобзар“ —
співні й переспіви П. Граба-
тор, 102, появилася у Черні-
гові в 1898 році, заходами
Вориса Григоренка. Більшість
в ній це оригінальні твори
поета, але є в ній також де-
які переспіви-переробки. В
лісті до Григоренка писав він:
„Вірші я пильнішою вистру-
гував, та не знаю чи догодив
тим вистругуванням цензури;
з того самого погляду помі-
стив і вірші зовсім нічміні —
про кохання та поцілунок. —
може ці „поаведники“ спа-
суть увесь збірник?“

Ці три збірки — це біль-
шість оригінальних творів
поета, що були друковані ще
за його життя. Великий збір-
ник поезій залишився в ру-
кописі, що сьогодні має збе-
ригатися в Бібліотеці Акаде-
мії Наук УРСР.

Крім цього появилася ще
кілька збірок різноманітних
переспіви і переробок з чужих
літератур. В 1894 році, у
Львові появилася „Твори Іва-
на Сурика“. В 1895 році, у
Львові появилася збірка пе-
реробок „З чужого поля“;
в 1897 році, також у Львові,
по появилася збірка „Доля“;
в 1898 році поема „Хом Ба-
лай“ переспів з Роберта
Бернса, появилася в Черні-
гові заходами Григоренка; в
1899 році була готова до дру-
ку збірка переробок „Хвиля“ —
різні народні переспіви

НОВІ КНИЖКИ

(Валік Леся. Поезії. Вида-
вництво „Обнова“, Нью-Йорк,
1954, ст. 32. Обкладинка ро-
боти Якова Гніздювського).

— Знав читавши поетів?
— Так, нову збірку Валіка
Леся. Він минулого року ви-
дав „Ліричний зошит“, а на рід-
них землях видав був збірку
(під іменем псевдоніма „Сон-
цеблизький“, „Відчинено вікно“
і „Розбілю віддаль“).

— Гарні й привабливі за-
головки! Але признаюсь зовсім
широ, що не люблю читати те-
перішніх поетів. І я не сам це
роблю. Багато моїх знайомих
роблять це саме. Вони кажуть,
що не можуть вловити думки
в поезіях сучасних поетів,
твори яких переважані по-
етичними засобами: порівнян-
нями, метафорами, інверсіями
і епітетами, що важко їх зру-
зуміти, і про зворушення ними
не можна навіть говорити.

— Це не тільки в нас тепер
так пишуть поетів...
— Це для мене ніяка потіха.
Коліс легко читалося поезії
Шевченка, Франка, Л. Україн-
ки, В. Лепкого... Це був ду-
ховий бенкет читати тоді по-
етів, а тепер працює тільки ро-
зум, а почування мовчить, бо
умова частинна зайнята розв'я-
зуванням поетичних реbusів,
розв'язуванням м'ятежних невідомих
в цих ніби поетич-
них рівняннях.

— І в Франка і в Лепкого
деякі тодішні читачі знаходили
новості, з якими не погоджува-
лися. Сам Франко писав про
те, як деякі читачі маршали на
те, що він не творить „діяль-
ні“, тільки шпур за головами
серця і писав про те, чим те
серце кишло.

Але ж тепер важче сприй-
мати твори сучасних поетів,
як давнішні. Я вивчив поезії О.
Олеса напам'ять і ще й досі їх
пам'ятаю.

— Це робить і теперішня мо-
лодь, яка цікавиться поезією.

— Можливо. Але я співчу-
ваю їй.

— Чому?

— Жаль мені її мук, витра-
чених на зрозуміння, вже не

п'ять сполоханих птахів, ви-
летіло з-поміж кущів, і за
кілька хвилин п'ять гранат-
них зривів потрясло повітря.

І тиша запанувала над
горбком. „Баньку“ вики-
нуло.

Очевидно, той наш вчирок
жодного вирішного значення
на хід подій на нашому фрон-
товому відтинку не мав. Але
напевне врятував він життя
кілька наших хлопців, а може
й кільком десеткам наших
жовтківців.

А все це спричинило ніщо
інше, як тільки оце наше
уявлення про „покращення
ситуації“. Без нього ми були б
тоді на цій вчирок не здо-
булися.

Так, так, друже! Платон був
насправду великий мисли-
тель... — закінчив мій при-
ятель, притулюючи в поплі-
нці цигарку.

кажу на відчуття, теперішніх
поетів...
Сам признаюсь, що тепер
не можна писати так, як писав
Шевченко чи Франко. Поети
творять, а не наслідують.

Але даваймо буди якісь
думки в поезіях, а тепер їх го-
ді знайти в поетичних збірках,
ба там самі тільки поетичні
прикраси. Це так, якби хтось
вишивав не ковчиг і устави-
на сорочці та рубці пахук і ру-
кавіч — тільки вишив усю со-
рочку.

Можливо, але коли воно так і
бувало, але читав ось перший
вірш із циклу „Келихи й ке-
лі“ у збірці В. Леся, а тоді
побачив, що ти не правий.
На прозелень душі лалю
і напрозелень одгули вітри.
Замовкли
весінні зривні віри табуни.

— Ти чоло притисни
[до камення,
щоб мислі ще не зжовкли
купалися в росах осени.

І в синьотемній мерехтінні
[келі
крізь срібляне тремтіння
[паутини
— ти зустрічай всю мудрість
[тишини
й шукай небес — на блідо-
[світлі стелі,
дарма, що серце тепло стигне
в порожній стужі чужини.

Щось тут є! Але мушу
це раз собі прочитати... Тут
симіолан, але так само його
легко зрозуміти. „Келихи й ке-
лі“... „Шукай небес...“ в по-
рожній стужі чужини! А що
ти „небеса“?

Читай вірш на 21 сторінці.
Життя пливе повз нас, і нас
[лиш затаркас,
мов вільно, крилом
[своїх теці.
І ми, — кришніки хвилювали
[безкраїх,
покорені — величчю Твоїй.

Малий свій світ стискає
[в долонях —
[холоде в них — самітність
[наших серць,
тоді, окрилені, в незнайомі
[полоні,
ми чуємо Твій всемогутній
[перст.

Знов іноді — заблукані між
[бездомні,
шукаємо крізь протемні
[Твій слід,
— і поємо у сутінках очей
[— Твою ікону,
Твій відвіст — побутання
[на землі.

Але, була, в прозорі про-
[блиски прозорня,
всі наша нічність
[невидуча тінь,
до Тебе лине — у затишні
[сінні.

У іній світ — Твоєї самоті.

— Ну, знаєш, я приємно роз-
чарований цим віршем. Він ви-
ликає в мене релігійний на-
стрій, хоч його за це „перелі-
тний“ критики назвали не по-
хвалять.

В цих двох віршах вся
авторська філософія, і її знай-
демо у кожному вірші. Автор
тризвучний матеріалізм до те-
перішніх часів, який готов
до знищення найвищої куль-
тури. Читай його недокінчену
поему „Напередодні“, в якій
поет бачить візію халдунського
мабутьного, а тоді бачитимеш,
що турбує автора.

Автор невеликої книжечки
про І. Якова Гніздювського
СУМА, Гніздювський, запис
українського підпорожнього
до 1933-ї, чорний рік в Укра-
їні, представляє у кількох по-
діях. В першій частині го-
ворять і діють в книжці пар-
тиї, головні — безпосередні
виконавці волі волі Москви.

Вона знає, що на ній сто-
їть І. Яков Гніздювський і жет-
кий міліонів халдунів і, щоб
врятувати себе, з дикого жорсто-
кості віддає цю мілі-
яну на голодну смерть. Усі
воли — історичні поетів, що
рози від народної-мучени-
ков, що над ним експеримен-

Покотяться рокований,
[розколений,
картатий злом, наче жероб.
[І буде день — під брамами,
[під литами, під колами,
[у кукурудинних гайках
[покоханий сонце шедере.

— В Леся цінаці рими, чи
радіше асонанси: „розколений“
— „під колами“. Хоч друга па-
рассонанси: „жероб“, „шед-
ере“, здається, оцімусь зважи-
трохи задалека. Те саме і в по-
передніх віршах, що ми їх чи-
тали.

— Так, але назагал автор
добавляв працю над тим, щоб
його вірші брали на увагу чита-
ча добавляв підбраними асо-
нансами. Крім того він доки-
дає, що більшість згаданих
ністи своїх віршів. Пригадай
собі хоча б згадані вже
рядок: „покоханий рокований,
розколений“. Оригінальні в Ле-
ся вірші та метафори.
Автор зовсім не переважав
„прикрасами“, як ти кажеш
своїх поезій. Але їх треба так
уважно читати. На це вже не-
має ради. В Чаплевку хвалів
попередню Леся збірку у
статті під заголовком „Трудна
поезія“ („Кіш“, 1954, ч. 3), а

В. Держанин писав про що ж
свою збірку під заг. „Ліричний
зошит“, що „Леся — поет для
небагатьох, але дуже спри-
яний, який високоцінить і фі-
лософськи, що знає, що знає
за культури мистецького слова“
 („Сучасна Україна“, 1954, ч. 6).

Хіба почнемо нашу дискусію
це раз спочатку. З Чап-
левком я радо погоджуюсь,
але ж Держанин уважав мене,
і багатьох інших, подібних до
мене, — за „некваліфікованих
некультурних читачів“. Важко
мені з цим погодитися. Чи по-
требував, колиш критик подіб-
ним способом боронити Шев-
ченка, Франка, Л. Українку
і В. Лепкого або Олеса? Щось
тут не в порядку з тим твер-
дженням Держанина.

— Ти зачепив дуже цікаву
тему, про яку треба б широко
говорити. Ми мусимо б зга-
дати і про те, чому люди „не ро-
зуміють“ подорож скульптури,
малювання і музики. Але ж ми
зазварт працюємо. І час їм
спати. Може іншим разом по-
говоримо на цю тему.

Л. Луца

Ерем. Голох. Видання Співки
Української Молоді Америки,
стор. 54. Нью-Йорк, 1954 рік.

Про голод 1933 року, який
червона Москва заганяла на
українське селянство в колгоспну
пашину, написано вже кіль-
ма. Маємо оповідання, повісті,
грунтовні розвідки й безпре-
тентні спогади живих сучас-
ників.

Автор невеликої книжечки
про І. Якова Гніздювського
СУМА, Гніздювський, запис
українського підпорожнього
до 1933-ї, чорний рік в Укра-
їні, представляє у кількох по-
діях. В першій частині го-
ворять і діють в книжці пар-
тиї, головні — безпосередні
виконавці волі волі Москви.

Вона знає, що на ній сто-
їть І. Яков Гніздювський і жет-
кий міліонів халдунів і, щоб
врятувати себе, з дикого жорсто-
кості віддає цю мілі-
яну на голодну смерть. Усі
воли — історичні поетів, що
рози від народної-мучени-
ков, що над ним експеримен-

Покотяться рокований,
[розколений,
картатий злом, наче жероб.
[І буде день — під брамами,
[під литами, під колами,
[у кукурудинних гайках
[покоханий сонце шедере.

— В Леся цінаці рими, чи
радіше асонанси: „розколений“
— „під колами“. Хоч друга па-
рассонанси: „жероб“, „шед-
ере“, здається, оцімусь зважи-
трохи задалека. Те саме і в по-
передніх віршах, що ми їх чи-
тали.

— Так, але на

Видець, Бачинський
3 ПРИВОДУ ГАМБУРЗЬКОЇ ПОДІЇ 1717 Р.

(4)

вийшовши з дому графії, сім у карету і був уже в до-розі до своєї квартири, з од-ного перевернутого вискочили воляки з снімом Беттгера, і скопили Войнаровського. Але відвезли його не до магістра-ту, а до оселі Беттгера. Магі-страт обурився таким учин-ком і наказав оберофцером разом із 16 воляками негайно вилізти до оселі царського резидента для охорони Вой-наровського, тим більше, що ця оселі вже була обставле-на московською вартою!

Як видно з записки гам-бурзького літописця, стано-вище Войнаровського було дуже складне, бо Беттгер встиг уже перевести його до своєї оселі, тобто з терену Гамбургу до "екстериторіаль-ного московського посоль-ства. Магістрат зрозумів цю нову ситуацію і вивів воля-ків нібито для охорони Вой-наровського, а в дійсності для того, щоб не дозволити Беттгеру, "бізетти Война-ровського поза мурів міста. Магістрат був збентежений подією, що можна бачити з рядків, видрукованих в офі-ційному "часописі "Сон-дигері": "Надце місто впало жертвою нещасливого. Гра-фа Войнаровського, сестрин-ка гетьмана Мазепи, запреш-тував московський резидент. Ця сума довіри може потягну-ти за собою важливі на-слідки". (Приміром цього часопису знаходиться у фран-цузькому міністерстві закор-донних справ).

Замах на Войнаровського був нечуваний подією у жит-ті гамбурзького дипломатич-ного світу, який у своїх деле-пах та реляціях жив від-гукнувся на "трагічні пережи-вання Войнаровського. Швед-ський посол Ротліб у рел-ляції до свого уряду в дні 12 жовтня 1716 року описує ско-плення Войнаровського та-ким чином:

"Тут у Гамбурзі немає біль-ше безпеки. Не гадаючи вже про всі інші неприємності, відомі Вашій Ексіселенції, вчора в саме полудне, у більш днів на-півночі, у карету відомого Войнаровського, Мазепиного сестринки, що була при швед-ському королі в Турчині і за-хвала до Гамбургу, яких два місяці тому, Войнаровського заарештували і заволоділи до-оселі московського резиден-та. Далі йде опис події, по-добний до опису гамбурзь-кого літописця Штельцера.

На другий день після ско-плення Войнаровського дан-ський посол у Гамбурзі, Гаге-дори, сповідає свого короля, Фридриха IV: "Московський резидент учора, за допомо-гою місцевого магістрату, за-арештував Войнаровського, сестринку колишнього козаць-кого гетьмана Мазепи". (Ця реляція зберігається в дер-жавному архіві в Копенгазі). Того самого дня пруський посол у Гамбурзі Бурхгардт подас реляцію своєму коро-леві: "Місцевий царський резидент за допомогою ма-гістрату заарештував Война-ровського, Мазепиного сест-ринку, що від деякого часу перебував тут, як васала і бунтаря. Шведи вимагають визволення Войнаровського, твердячи, що він є полковни-ком шведської королівської армії".

Англійського представника Матесона, про якого була ви-ще мова, арешт Войнаровсь-кого пройняв до глибини серця і він заїхав до Лондо-ну: "Мій приятель, симпатичний Войнаровський на-хабно арештований московсь-ким резидентом. Я дуже бою-ся за його долю".

Окреме становище поміж гамбурзькими дипломатами займав французький амба-сдор, Пуссен, старшина дипло-матичного корпусу. Була це високоосвічена людина, яка

СТВОРЕНО „АСОЦІАЦІЮ ДОСЛІДНИКІВ СОВЕТСЬКОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ В НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОБЛЕМАХ"

Проф. В. Орелюкський з Мюн-хену, Німеччина, розіслав до преси повідомлення про ство-рення "Асоціації дослідників советської теорії і практики в національних проблемах", з у-частю цілого ряду відомих у-країнських і чужинських іче-нців. У повідомле-нні сказано: "Подією до відома україн-ського громадянства, що 19-го серпня ц. р. в Мюнхені відбу-лася нарада українських нау-ковців-совознавців. На нара-ді стверджено, що сьогоднішні дійсності вимагає наявності у-країнської незалежної клітин-и совознавчих дослідів.

У зв'язку з цим нарада пе-ретворилася на фундаменталь-ний збір совознавчого об'єд-нання, яке називає "Асоціа-цією дослідників советської теорії і практики в національ-них проблемах".

Збори вибрали тимчасову Президію Асоціації у складі проф. Ю. Войка (голова), проф. В. Орелюкського (учасний сек-ретар), Ректора проф. П. Сави-цького (керівник фінансового ре-ферату).

Асоціація вивчає всю складність національно-роз-виткових процесів на теренах СС-Р, советську теорію наці-оналізму, питання, советську національну політику серед по-велеваних Росією націй внутрі-шньої і зовнішньої, національ-ні стосунки в ССР, зокрема форми й вплив більш-менш за-масованих чи явних супереч-ностей в інтересах та взамо-відносинах поміж народами національно - повелеваними і російськими, національно - ви-звольну боротьбу повелеваних Росією народів.

Асоціація зокрема, виходячи з дослідження наявного стану на теренах ССР та з вивчен-ня історичних, культурних тра-дицій народів, з геополітичних особливостей їх, зокладити об-сячення тих міжнародних ком-плексів, що виникли по повале-нню російсько - больше-вицької імперії.

Асоціація особливо багато ува-ги приділяє вивченню наці-онально - розвиткових проце-сів на Україні, студіюванню всіх особливостей національного національного гноблення украї-нського народу та всіх виявів його визвольної боротьби.

У вивченні перспектив май-бутньої Самостійної Українсь-кої Держави звернено буде ува-гу на перспективи її міжна-родно - господарських пов'яз-ань, культурних і політичних зв'язків, зокрема форми про-довження одних зв'язків з культурною і економічною За-хідної Європи.

Асоціація надаватиме пере-вагу підсвіткові тематикі з ро-звід після останньої світової війни.

Представники чужих держав, які резидували в Гамбурзі, в радіосному то-ні сповістили це негайно своїм урядам. Таким чином царів не вдалося піддурити Евро-пу. Вона тоді не тільки зна-ла, що діялося на Україні, але й являло протестувала про-ти повелевання вільного на-роду. Чимало писалося про жах і страхіття помсти в У-країні, за лий кров'ю і слондруванням перемож-ними-москвинями. Крім цього дипломати просили відписати царів, що в справі Война-ровського запитує магістрат царя і аж до рішення його Войнаровський залишається в Гамбурзі. Така заява мусі-ла докраю обурити царя, і він знову вислав ноту до гамбурзького магістрату, а цей удруге відмовляється ви-дати Войнаровського.

(Продовження буде).

Основниками Асоціації стали продекан філософського фа-культету УВУ проф. Ю. Вой-ко, доцент редактор І. Кошелі-вець, проф. В. Крупицький (письмова згода), продекан ю-ридичного факультету УВУ проф. В. Орелюкський, українсь-кий поет, редактор М. Орест, колишній ректор Віленського Університету в УВУ профе-сор Ю. Панейко, доцент Д. Пе-леський, ректор УТТІ профе-сор П. Савицький.

Уже в перших моментах по-проголошенні факту створення Асоціації до співпраці при-ймалися Веселі і Впр. Прелат Генеральний Вікарій Українсь-кої Католицької Церкви Веч-о. проф. П. Голіницький, декан філософського Ф-ту УВУ проф. І. Державин, доцент редактор Л. Рабел. Нарадою додатко-го зголошення.

Хоч до складу Асоціації на-лежать лише особи, що не уяв-ляють в Інститут Вивчення Істо-рії і Культури ССР при АК-ВВ, однак збори засновників вважають доцільним і базисним приєднання до Асоціації ін-ших совознавців, що працюю-ть в зазначеному Інституті, хо-чуть прислухатися через Асо-ціацію скрепленню незалежних позицій українського совос-знавства.

Засновники Асоціації, склади-ли на Мюнхені візити Достойним обох Українських Церков, У-країнської Представництва У-країнської Еміграції і знайшли при тому цілковите зрозуміння й моральний підтримку.

Зустрічі й візити до УНРади, ЗІН, УГВР, ОУН з-під проводу полковника А. Мельника, ОУН з-під проводу С. Бандери, СТУ показують, що українські полі-тичні сили й організації впли-вають глибоко застанову й ува-гу до заочаткової справи і, здебільшого, зрозуміння наших намірів і цілей.

Візити до політичних середо-вищ продовжуються.

Всім особам та інституціям, зацікавленим у справах Асо-ціації, слід звертатися на адресу: Проф. В. Орелюкський, ЦПВН, Дахаверштр. 9/2, Мюнхен.

Комунікат підписали за Пре-зидією Асоціації: Проф. Ю. Войко, проф. В. Орелюкський і проф. П. Савицький. Рівночасно розіслано до пр-си окреме звернення такого змісту:

„ЗВЕРНЕННЯ

Групи Українських Науковців до У к р а ї н с ь к о ї Е м і г р а ц і ї

Сплотили на всіх континентах українського світу, до українських патріотів, патріотів і безпатрі-отів, до всіх національно-со-вєдських українських грома-дянства на еміграції!

Широкою тяжкою і затиснутою боротьбою український народ до своєї національної мети. Самостійної Свободи Української Держави. Шлях народу різно-позначений кров'ю тих, що вилили зі зброєю в руках на полі бою, згинувши у глухих казем-татах під катівськими торту-рами.

На крутім жертвним шляху до нашої визвольної мети не бракувало і скромних трудли-вників духа, діячів пера і твор-чої всеосійної думки. Зокрема українська наука довгими де-сятиліттями в лабораторіях і бібліотеках, в кабінетах і на наукових з'їздах невинно зма-галася за те, щоб створити ве-лику цінність на потребу своєї нації. Грушевський і Франко, Гринченко і Гнатюк, Софронів і Зерова — усі вони великі тер-піння матеріальні труднощі, по-горду з боку сильних світу цього, але не ставали на служ-бу чужим інтересам, гордо несли прапор науки, досліджува-ли об'єктивні істини розкри-вали священні права украї-нської нації на самостійний розвиток.

І вони в своїй діяльності спиралися на моральну і мате-ріальну підтримку українсь-кого громадянства. Це давало їм змогу жити, творити, збагачу-вати скарбницю національного духу і своїми осягами просла-вити українське ім'я у світі.

Сьогодні більше ніж будь-коли відчувається пекуча по-треба підтримки країн тра-дицій нашої науки, її незалеж-ності. Бо коли незалежною і-стинною є, що ніхто не збудує нашої держави, якщо ми самі не заходимося колом того будівництва, що також очеви-дно є, що ніхто нам не збудує нашої власної духовності і на-шої науки, як частки її ду-ховності.

Є такі діячі національно-визвольного змагу, де наука несе почесний обов'язок дора-дництва і помічності, де наука а-дає обставини боротьби і сум-лінне безпристрасно, прожек-тором розумового зусилля о-світлює майбутнє, творить на-укову прогнозу. Дуже важно, щоб це вчення і ця прогноза стали в тісний зв'язок з усім багаточисельним історичним дос-відом нашої нації. А цей досвід каже, що першим історичним порогом України вже від до-вгих століть є московський ім-періалізм, сьогоднішня його форма — большевизм — є тільки одним з історичних ви-явів російського імперіалізму. На еміграції большевизмий імперіалізм має свою діяль-ність в російських еміграційних групах і партіях, які мріють по поваленні большевизму з-вернути неупорядкований скідний євразійський імперіалістичний ко-лос.

Завданням української неза-лежної науки є з усією потуж-ністю дослідної думки, з ціл-комовито повнотою і безкомпро-місністю сказати нещадно слово правди про московський імперіалізм, особливо про на-ціонально його большевизмий фор-му.

В ділянці комуністичної пар-тії Советського Союзу немає такої істинної сторони, яка б не стояла в зв'язку з російсько-імперіалістичною думкою чи з залежністю від неї, і совет-ський імпериалізм є лише формою маскування імпері-алістичного загарибництва.

Для істини завжди є в о-світлюванні життя і мудрості нашого народу.

Західний світ, що погрузив у калькуляції і компроміси, готовий шукати компромісів також коштом живого тіла на-

ції. В дослідках советської ді-яльності в прогнозах майбутньо-го західні політики готові ба-чити Україну і далі в даючих об'їмах "старшого брата", як "невід'ємну частину" східно-європейського простору, спус-каючи з уваги ту неперечну і-стинну, що ніякі зусилля ком-промісних калькуляторів не в-силі будуть відірвати Україну від Заходу.

Сьогоднішнє совєтсьознавство на Заході, керуючись хибним політичним мотивами, не спроможне побачити советсь-кий імперіалізм у всій повноті його виявів. Орієнтація на спі-працю з російськими емігра-ціями не дає змоги свідливо і повнотіо виявити російський імперіалізм без будь-яких фі-чних листочків, що я нині о-ромляють прикривають його сство. І лише незалежна від чужинських впливів українська наука спроможна правдиво роз-крити перед світом дійсний стан речей, вказувати на смер-тельні небезпеки для самого ж-тків Заходу і розкриттям прав-ди здобувати для України справжні союзників.

З цією метою твориться не-залежна "Асоціація дослідників советської теорії і практики в національних про-блемах". В являх асоціації об-єднуються науковці, безпартій-ні й партійні, різних політич-них переконань і схильностей, різних наукових середовищ. Е-дипційне передумови прина-лежності до неї є неперірр-ність до большевизму, твер-дий погляд на його національ-ні цілі та здатність внести свій творчий вклад у діяльність Асоціації.

Наша незалежна наука може існувати передусім за умови моральної і матеріальної під-тримки з боку українського громадянства.

Не можна допустити до того стану, щоб незалежний украї-нський науковець голодував чи роками мисляв зі своїми невдачними працями. Цей гі-нотичний стан безперспективності приходить до великих аномалій і загрожую розривом між українським громадянством і на-шою наукою. Завданням Асоціації є усунути можливість такого розриву.

Сьогодні наш гурт науков-ців, що вибрав важкий шлях творення незалежного совос-знавства, є не великий. Але ми не сумніваємося, що нас стане більше, бо творення Асоціації швидко почалося.

Ми віримо, що за умови широкій підтримки з боку у-країнського громадянства, наш почин може розростися у справ-ду національно-наш.

Тому звертаємося до украї-нських патріотів-активістів, пар-тіяних і безпартійних: створіть нам можливість віддати всі сили нашого розуму, для нашої нації!

Створіть Фонд Українського Незалежного Совєтсьознавства! Розбудуйте для цієї мети на-шій комуністичній українській еміграції Комітет Сиринія Асоціації!

Мюнхен, 6 серпня 1954.

Збори науковців - фундаторів "Незалежної Асоціації До-слідників Советської Теорії і Практики в Національних Проблемах".

Землетрус в Неваді, Орегоні і Каліфорнії

Сан Франціско, Каліфорнія, у Фолломі, Нева, але його — Легкий землетрус навіс-трав три західні стейти: Нева-да, Орегон і Каліфорнія. Сейсмографи Каліфорнійсь-кого університету кажуть, що це дали діс той землетрус, який був у Фолломі, Невада, 6-го липня. Цим разом землетрус був такий сильний як у ній частині Сан Франціско ліпні, і тривав п'ять хвилин. деякі дома хиталися, мов ко-Найсильніший землетрус був

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ
в ПІТСБУРГУ — West View Park
В НЕДІЛЮ, 29-го СЕРПНЯ

ПОЛІТИЧНА ЧАСТИНА:
Промовлятимуть в англійській мові:
Д-р Лев Добрянський, Голова УКНА
Д-р ЕДВАРД О'КОННОР, дорадник Комісії Керстена,
Конгресмен ДЖ. ФУЛТОН, член Комісії Зако-р-донних Справ в Америлянському Конгресі.
Українську промову виголосить: **бувний міністр Карпатської України Юліан Ревай**
організаційний директор УККА.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА:
Концерт українських пісень у виконанні **УКРАЇНСЬКОГО ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ LEHIGH VALLEY, Аллентаві, Па.,**
під мистецьким продовою Проф. Олексія ДІДУХА.
У програмі теж українські народні танки у виконанні танцюристів з Пітсбурччини.
Концерт відбудеться в імпозантній охолодженій залі у **WEST VIO PARKU.**
Початок о 8 год. попол. Вступ на салю \$1.00
Перед концертом з тої самої залі буде надана **Українська Радіовидиця** о год. 1:15 попол., яку передає Михайло Комічак що неділі з радіостанції WPIT (730 Kc).
Квиток на Концерт управноє кожного бутти присутним під час радіовидиці.
По концерті прийняття для хористів і танцюристів а опісля **ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ**
В 9 год. вечором старанням власників парку відбу-ється **ЗІМОВИЙ КАРНАВАЛ**, получений з Пі-радою. По параді виступ артистів мистецького тан-ку на леді.
На цей всенародний Український День за-прошуємо всіх Українців Західної Пенсильвенії і сусідніх стейтів.
Філія УККА в Пітсбургу.
WEST VIEW PARK знаходиться при головній дорозі Route 19, 3 центру міста Пітсбурга ідеється стріткарми ч. 10 і 15. Вєдати при Stanley Theatre, Penn Ave., & 7th St.

Увага! Члени Українського Народного Союзу! Увага!
В НЕДІЛЮ, 12-го ВЕРЕСНЯ 1954, на СОЮЗІВЦІ,
ВАКАЦІОННО - ВІДПОЧИНКОВІЙ ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ біля КЕРГОНКСОН,
У СТЕЙТІ НЬО ЙОРК,
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ
СОЮЗОВИЙ ФЕСТИН
що його влаштовує Комітет Відділів УНС метрополії Нью Йорку і Нью Джерзі.
ПЛАНУЙТЕ ВЖЕ СЬОГОДНІ ПОЇЗДКУ НА СОЮЗІВКУ В НЕДІЛЮ, 12-го ВЕРЕСНЯ
МОЖНА ПРИЇЗДЖАТИ ВЖЕ В СУБОТУ, 11-го ВЕРЕСНЯ, АЛЕ ТІЛЬКИ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ЗАМОВЛЕННЯМ НІЧЛІГУ

Цей ФЕСТИН буде найбільшою товариською імпрезою в цьому році. Численні Відділи вже запо-відали свою участь. Закликається усі інші відділи УНСюзу, зокрема із стейтів: Нью Йорк, Нью Джерзі, Пенсильвенія, Делавар, Коннектикат, Ровд Айленд, як теж із віддалених стейтів зорганізувати на цей день спеціальні прогулянки.

Усі охочі до поїздки на СОЮЗІВКУ на цей ФЕСТИН, члени і не-члени УНС, повинні зголошу-ватися у секретарів місцевих відділів УНС, які подбають про відповідний транспорт. У програмі Феєтину, крім товариської зустрічі та побуту на СОЮЗІВЦІ, багата і різноманітна мистецько-розвагова імпреза та багато вселяких несподіванок. Чудові приміщення, прекрасні красиди, великі простори, спортивні май-данчики, купальний басейн та інші вигоди на СОЮЗІВЦІ дадуть кожному можливість провести най-приємніше час на дозвіллі, відпочинку, забавах та культурних розвагах, а славна вже кухня на Сою-зівці дасть кожному можливість заспокої апетит і спрагу.

ПРАЦЯ

HELP WANTED—MALE
BLACKSMITH
 Стала праця, мусить говорити по англійськи або німецьки.
 Голоситесь:
AUGUST BELLON, INC.
 72-11 Amstel Blvd.
 Rockaway Beach
 Phone Belle Harbor 5-0644

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE
ГОСПОДИНЯ
 Подружжя зайняте бізнесом — нема дітей, загальна домашня праця, значуща паренія — добра платня, власна кімната.
 Телеф. офісу: Harrison 6-2132
 Вечорами телеф.: Mitchell 2-4272

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Реконстрували практикуючі і дитячі лікарі, до праці в шпиталі. (215 ліжок). Праця на дитячій хірургічній відділі. Згод.
 "Director of Nursing"
 The Staten Island Hospital
 101 Castleton Ave., Tompkinsville, Staten Island.
 GI 7-6000

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Реконстрували і з практикою до приватної лікарні. Добра платня. Мешкання на місці, або ні.
 Тел. між 1-5 P.M.
 Fairbanks 4-5223

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 3 досвідом при дітях. Добра платня. Приватна кімната і лазні. Добра платня. Присмадані доми. Атмосфера.
 Тел. між 9 A.M. — 5 P.M.
 LE 2-9633

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчені при Singer машинах. Праця при жіночих ручних торбинках. Добра платня. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
GOLDBERG BROS.
 3611 — 14th Ave., Brooklyn, N.Y.
 Phone UL 3-2770

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчені. Праця при дітях. \$10.75 сукоках, стала праця. Добра платня. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
ELIZABETH DRESS
 6220 — 20th Ave., Brooklyn, N.Y.
 Phone Beachview 2-0600

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена. 5 днів тижня. \$45 на тиждень. Стала праця. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
JAMES BEAUTY SALON
 1590 York Avenue
 New York City

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE
FINGERWAVE PERMANENT
 Waver — Dyer
 З досвідом у всіх ділянках свого фаху, 5 днів в тижні. Закрито в суботу.
 Голоситесь:
MARY ANN BEAUTY PARLOR
 1 Maiden Lane, New York City

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена у всіх ділянках свого фаху, частинний або повний час. Добра платня. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
MARIE'S BEAUTY SALON
 1314 Cortelyou Rd., Brooklyn, N.Y.
 Phone BU 2-7426

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена у всіх ділянках свого фаху.
 Також швидко манікюрістка. Висока платня плюс комісове. 5 днів в тижні. Голоситесь:
 Philip of the Hotel Gramatan
 Bronxway
 Phone DE 7-1065

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена — 5 днів — 40 год. \$50.00 тиждень.
 Присмадані умовини праці.
 Тел. 5 до 6 P.M.
 YO 9-9009

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена у книговодства, кавових книгах, рахункових, інвентарі і вичислюванні платні. Мусить бути добра машиністка. \$60 на початок, платні вакансії, госпиталізація і багато інших користей.
 Тел.: Mr. Cain — RA 8-1700

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчені. Праця при дітях. \$10.75 сукоках, стала праця. Добра платня. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
GOLDBERG BROS.
 3611 — 14th Ave., Brooklyn, N.Y.
 Phone UL 3-2770

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчені. Праця при дітях. \$10.75 сукоках, стала праця. Добра платня. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
ELIZABETH DRESS
 6220 — 20th Ave., Brooklyn, N.Y.
 Phone Beachview 2-0600

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена. 5 днів тижня. \$45 на тиждень. Стала праця. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
JAMES BEAUTY SALON
 1590 York Avenue
 New York City

ПРАЦЯ

ГОСПОДИНЯ
 Досвідчена. 5 днів тижня. \$45 на тиждень. Стала праця. Присмадані умовини праці. Голоситесь:
JAMES BEAUTY SALON
 1590 York Avenue
 New York City

НА ПРОДАЖ

ВЖЕ С — свіжий, чистий, правильний пильний мед з коношини і липового півту. Заходіть до Сури по мед. Пересилася лише 5 ф. Ціна \$1.50 з пересилкою \$2.00.
SURMA
 11 E 7th St., New York 3, N. Y.

НА ПРОДАЖ

ЧИСТИЙ МЕД
 продають українські пасічники СОЗОН БЗЕНКО і СІН S. BZENKO & SON
 694 Rochester Rd., Rochester, Michigan і Detroit
 Eastern Market Stall 82 і 276.
 Маємо добрий липовий мед. Прийдіть на нашу виставу Michigan State Fair — Sept 3-12.

НА ПРОДАЖ

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДИ
 GR. 7-8951

НА ПРОДАЖ

КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ІЗДИ АВТАМИ
 Постарасямося для Вас про екзамен Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помістимо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННИ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
 155-2nd Ave., блва. 10th St. NEW YORK CITY

НА ПРОДАЖ

Д-Р ЯРОСЛАВ МАКАРУШКА
 повернувся з літнього відпочинку й ординує, як давніше при
 133 EAST 7th STREET, NEW YORK 9, N. Y.

НА ПРОДАЖ

ГОДИНИ ПРИНЯТЬ:
 понеділок, середа, четвер і субота від 1 до 8 P.M.
 П'ятниця від 4 до 8 P.M.
 переділоудом після завершення.
 ► У ВІВТОРОК ОФІС ЗАКРИТИЙ. ◀
 Тел.: GR 7-6680 (офіс). KI 9-7096 (дім).

НА ПРОДАЖ

ІВАН ГІРНИЙ
 знавчий широкий укр. публіці як "ЦІСАР"
 фаховий автомобільний механік відкрив і провадить власну станцію обслугову і напруги під фірмою:
JOHN'S EXPRESS SERVICE STATION — MOBILGAS
 631 Bruckner Blvd., Bronx 55, N. Y.
 bet. E. 149th St. & Leggett Ave., near Willis Ave. і Triborough Bridge — MOTT HAVEN 9-9907
 Кличте на це число, або на ORegon 7-5212 в кожній порі, а "ЦІСАР" приїде азіати Ваш автомобіль до направи чи обслугову.
 Спеціально низькі ціни на невірні продукти MOBILGAS і MOBIL OIL і за обслугову і напруги.

НА ПРОДАЖ

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОІ І НОВОІ ЕМІГРАЦІ!
 Одинокий представник найкращих приватних годинників "OMEGA" в самому серці української громади на півночі поручає найновіший модель "OMEGA АВТОМАТИК" годинник, що самий накручується.
 Ціна від \$71.50 і вище.
 Великий вибір гарних 14-каратних виробів з золота і срібла на дарики з різних нагод. Ми тиснімося вже 39 років великою українською клієнтелею не лише в Шікаго, але й в усіх містах по всій Америці на С. О. D. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
 1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
 Tel. Seelye 3-5753

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН, ч. 3332 Все візьме від перешкод.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

НА ПРОДАЖ

ТАРЗАН
 ТАРЗАН'S HANDS FLASHED OUT LIKE STRIKING SERPENTS. THERE FOLLOWED A PULL, CRACKING SOUND. THE GUARDS DROPPED IN THEIR TRACKS. "THOOS!" GRUNTED RONDAR. "THE MAN HAS THE STRENGTH OF TEN!"
 SILENTLY, RONDAR OPENED THE GATE AND PEERED OUT INTO THE DARK, DESERTED AVENUE.
 "THEY'LL BE FOUND WHEN THE GUARD IS CHANGED," RONDAR GROWLED. "POSSIBLY," TARZAN ADMITTED. "THEY'RE ONLY UNCONSCIOUS."
 зміна варти, — рикнув Рондар. — Можливо, — заважав Тарзан. — Вони тільки втратили притомність.

REAL ESTATE

TAPPAN, N. Y. — Soc. \$20,000 To Settle Estate!
 Rockland Co. 19 км. з ланч. Житл. будинок. 4 акри до виконання. Замешаний на відпочинковий дім, санаторію і т.п. Пашіть: A-16-A, Rm. 830, 11 W. 42nd St., N.Y.C. Rector 2-0590
Piermont 2-1384

REAL ESTATE

LONG ISLAND CITY VIC.
 Реальність на гараж. З усіх сторін доступна з розпискувачами для різних робіт, вантасна сила 10,000 lbs. отг. гидравлична платформа, 12,275 sq. ft. Там же місце на біора. Без посередника. Тел.: EV. 9-3630, Mr. Fox, або пишіть: S. FOX, 193 Newell St., Brooklyn 22, N. Y.

REAL ESTATE

FLATBUSH — BROOKLYN
 Nostrand Ave., near Newkirk Ave. Дво, 2-родин. мур. (Fill Frame) житлові приміщення, цілком покриті, потрібно загальної направи, але не структуральної. Відповідний вклад гроша на проживання. Продаж зі стравою. — \$15,000.
 Michelson's — GE 4-6804

REAL ESTATE

ALUMINUM DOORS
НАД ВІКНА,
 двері, охоронні вікна, жалюзі, веранди. Найкраща якість по найбільш поміркованим цінам.
KING INDUSTRIES
 1022 Yonkers Ave., Yonkers, N.Y.
 Phone Beverly 7-8500

REAL ESTATE

ШЕНШІЛ
 по гуртовим цінам.
 Першозимки — \$350 і більше.
 Кожна кліматка.
 Пашіть по ціні.
ANDES CHINCHILLA SALES
 194 Route 17, Paramus, N. J.
 Купуйте в підприємствах, що оголошуються в "Свободі".

REAL ESTATE

Нужденне життя в підсоветській Польщі
 Нью Йорк — Антоні Клімовіч, моряк, який утік, зайцем в трюмі "Домбровського", відкрив, на його щастя, витягнула його англійська поліція, і Андржей Пануфрік, композитор, що втік і Польщі через Швайцарію, оголосили в англомовній пресі свої заваги про сучасну Польщу. Перший із них ілюстрував фактами й цифрами плачевні та видатні, як виглядає "рай" робітників і селян у комуністичній Польщі, як люди розпинаються з розпуки і взагалі описує радше матеріальний бік підсоветського життя в Польщі. Пануфрік, як людина в більшості освітло і світоглядом мистця, звернув увагу на різницю атмосфери в нинішній Польщі і на Заході. Він пояснює, чому люди його типу, які мають на батьківщині призначення в свій фаховий вартат праці, все таки хочуть

REAL ESTATE

REAL ESTATE
 2-родин. дім — Greenpoint Sec. До зайняття 5-кімн. апарт. Вел. мешкання 5-кімн. Вел. до всього. Все модерне, добрі умовини і прикл.
 Ціна \$14,500.
 Тел. власника HO 4-2030
 103 Diamond St., Brooklyn, N. Y.

REAL ESTATE

БУДІВНИЦІ
 Для старших людей, що не пересять холодного клімату, чудова нагода поселитися на Флориді та прожити довшого віку. Маю в Мамі в місті площі і будую 10 домів по уміркованій ціні. Хочу, щоб поселилися свої люди. Голоситесь:
S. PROSYK
 2971 Rird Avenue
 Coconut Grove, Miami, Fla.

REAL ESTATE

КОСМЕТИКА
 До набути різні креми, ліплі, веснянок, прищів, затончання вугнів та на загальну поправу чери.
M. MALA
 3510 W. Evergreen Ave.
 Chicago 51, Ill.
 Заступництво на Нью Йорк і околиці:
 Фірма "ARKA"
 48 F 7th St. New York City
 Тел.: GRamercy 3-3550

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

REAL ESTATE

ІВАН ДЕЦИК
 проживав 57 літ. Покійний походив з Берестя, самбірського повіту, Західна Україна. Як старшина брав активну участь у визвольних змаганнях в 1915-20 роках. По розвалі учительован віддаючись всеціль педагогічній та громадській праці. В 1944 емігрує до Німеччини а опісля в 1949 до З.Д.А. Похорон відбувся в понеділок, 28-го серпня н.р., на кладовище св. Миколая.
 Горем прибита ДРУЖИНА.

СІНТЯНИН

СІНТЯНИН

В середу 25 серпня починають висвітлювати в кіні "Сінт'янин" в Нью Йорку фільм "Сінт'янин", сценарій якого складений за відомим романом М. Волгарі тієї самої назви. В цьому кольоровому фільмі беруть участь першозимки кінової зірки: Джейн Сіммонс, Віктор Мейчур, Дж. Тіерні, М. Вайлдинг, Белла Дарві і Едмунд Пюрдом в загальній ролі. Крім цього в побічних ролях виступає цілий ряд інших кіновок зір.